

la

núm. 192

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Drecera

Març-Abril 2022

Revista de la Patronal Agrària de Catalunya fundada el 1851

5€

www.institutagricola.org

**SOBERANIA
AGROALIMENTÀRIA
PRODUCTIVA**

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Associació d'Empresaris Agraris
Fundat l'any 1851

es
ano
ms

4 **GEOPOLÍTICA AGRÀRIA**

Recull de premsa: El nou món per Manel Pérez
de La Vanguardia

6 **FORESTAL**

Vents de canvi davant la guerra d'Ucraïna

8 **LLIBRES**

La rebel·lion de Atlas. Ayn Rand

9 **OPINIÓ**

És la sobirania productiva agroalimentària
europea, estúpid! per Baldri Ros, president
de l'Institut Agrícola

10 **INFORMACIÓ**

La carn de laboratori, més a prop del que
pensem

14 **ECONOMIA**

Catalunya, Hub agroalimentari del sud
d'Europa

22 **TERRITORI**

L'Institut Agrícola no troba la necessitat
d'establir un Parc Agrari al Penedès

24 **EUROPA**

La seguretat alimentària torna al menú dels
líders europeus

26 **EMPRESA**

Gramona, 100 anys forjant el camí.

LA DESTRUCCIÓ DEL DRET

Dels símptomes de la profunda crisi espiritual i moral que patim, es troba la pèrdua del sentit jurídic, el despreci del dret i la renúncia a la herència romana. El dret agonitza assetjat per la falsa ideologia i la mala política. A Espanya, i no únicament aquí, presenciem la demolició del Dret començant per la Constitució.

Es queixen de la judicialització de la política perquè es vol una política de mans lliures; lliures del dret i de la justícia. És la via totalitària cap a l'extinció del dret. Difunt Montesquieu, la cosa resulta més fàcil. Per què dividir el poder si governa el poble; per què limitar el poder si governem nosaltres. Ja no és necessari el poder sobre el poder. Quin sentit té frenar el poble? El camí vers l'absolutisme i el totalitarisme queda obert. Els jutges han de quedar sotmesos al govern i el Parlament i el Govern són la mateixa cosa. La justícia és un destorb per a la voluntat popular.

Però la supressió de la divisió de poders i del control judicial de l'acció de govern comporta la fallida de l'Estat de dret i a la vegada del propi dret. Sense un poder judicial lliure d'intromissions no hi ha justícia ni llibertat. Tocqueville pensava que el poder judicial era una de les barreres fonamentals per evitar que la democràcia llisqués cap al despotisme. Així ho varen entendre els fundadors dels EUA. El poder dels jutges americans procedeix del dret que tenen reconegut a fonamentar les seves decisions directament sobre la Constitució i, per tant, en el dret de no aplicar les lleis que considerin inconstitucionals.

El que mai podran, ni el Parlament ni les Cambres, és immiscuir-se en l'exercici de la funció jurisdiccional. Tot el contrari, són els jutges qui controlen i limiten el poder del Govern i del Parlament. Aquestes funcions el fan especialment apte per defensar la llibertat. El Govern actual abandona el camí del Dret romà clàssic i abraça la teoria de l'ús alternatiu del dret que, no és sinó el seu sotmetiment als interessos del poder.

Rendir culte a la justícia és tenir coneixement del que és bo i just, separem el just de l'injust, discriminem entre el què està permès i el què no està permès, amb el propòsit de fer bons els homes i dones no únicament per por del càstig, sinó també per l'estímul de la recompensa.

Ara sembla que es tracta de sotmetre les persones apoderant-se de les seves consciències i negant el dret de cada persona a defensar les seves conviccions. "Ja no queda res de la majestat de les lleis" (Tocqueville). El dret agonitza, si és que encara té un fil de vida entre nosaltres. Hem de recordar a Orterga y Gasset, "que la destrucció del dret no pot produir més que el enviliment de l'home".

la Drecera

Director:

Josep Maria Majó

Redacció, Administració i Publicitat:

Plaça Sant Josep Oriol, 4 - Barcelona 08002

Tel. 93 301 16 36

Fax. 93 317 30 05

E-mail: info@institutagricola.org

www.ladrecera.com

Impressió:

OFFSET INFANTA

Suscripció anual:

30 euros

Dipòsit Legal:

B - 23.784 - 1993

Associada a l':

LA DRECERA expressa la seva opinió mitjançant l'Editorial. Les informacions i opinions expressades en els articles signats són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

A.P.P.E.C

ASSOCIACIÓ

DE PUBLICACIONS

PERIÒDIQUES

EN CATALA

■ ■ ■ ■ ■

El Nou Món

Per Manel Pérez

La guerra i l'aparent escassetat de matèries primeres i de combustible fòssils alimenten la idea d'una nova economia dominada pels posseïdors d'aquests recursos. Però la geoestratègia, la tecnologia i la política continuen sent rellevants.

La revolució de preus de les matèries primeres, sempre a l'alça els últims temps, està alimentat la idea que els països que controlin aquests productes essencials tindran a les mans la clau del futur de l'economia mundial. També de la seva hegemonia. Un nou món. Entre els defensors d'aquesta tesi, per citar els més recents, hi ha els analistes de Credit Suisse, que anuncien una nova estructura per a l'economia mundial definida per una inflació més alta, un nivell de tipus d'interès també més elevat, la demanda creixent de reserves de matèries primeres i la recerca de divises vinculades al comerç d'aquestes últimes.

L'autor de l'informe del banc de negocis, Zoltan Pozsar, bateja aquest nou ordre com Bretton Woods III, una segona mutació dels acords econòmics de les potències vencedores de la Segona Guerra Mundial, el 1944, sota el lideratge dels EUA. Un sistema modi-

ficat posteriorment amb la decisió de Richard Nixon, el president dels Estats Units, de suspendre la convertibilitat del dòlar en or el 1971.

La diferència entre el primer i el segon, d'una banda, i el tercer, de l'altra, estaria en el fet que mentre que en aquells la potència dominant eren els EUA, amb el suport imprescindible d'Europa occidental, en l'últim l'hegemonia seria de la Xina, també amb el pedrís del vell continent. D'un món que funciona en dòlars i parcialment en euros a un altre que farà servir iuans en certa mesura euros.

Un bon presagi d'això seria l'intent fallit de Vladímir Putin d'obligar a pagar el seu gas i petroli en rubles i no en euros o dòlars, com ha passat fins al present. O la incomoditat creixent amb què països com la Xina o els exportadors de petroli acumulen masses de bitllets verds en forma de deute del Tresor dels EUA...

Segons aquesta visió, l'hipotètic nou món actuaria en un marc de fragmentació creixent de l'economia mundial, amb zones relativament tancades i intercanvis centrats en el comerç d'aliments, matèries primeres industrials i productes energètics. Amb economies menys obertes a les exportacions mundials, el motor que fins fa ben poc ha pressionat a la baixa els preus fins a deixar la majoria gairebé al caire de la deflació. Una reversió, si més no parcial, de la globalització dels últims quaranta anys.

El motor d'aquest canvi d'hegemonia seria el control de les reserves dels recursos necessaris per guanyar una guerra: alimentaris i energia, essencialment. "Històricament les guerres les han guanyat els que tenien més disponibilitat d'aliments i fonts d'energia (...) per alimentar els soldats i els avions. Segons les estimacions del Departament d'Agricultura dels EUA, la Xina reté la meitat de les reserves de blat del món i un 80% del blat de moro.

En contrast, EUA només controla un 6% i un 12% dels dos productes alimentaris. Es dona per fet que Xi també tindria a l'abast enormes reserves de gas i petroli gràcies als acords estratègics amb Rússia. Demogràficament, els països alineats, amb més o menys fermesa, amb l'acció de Putin a Ucraïna representen la meitat de la humanitat. Un altre element que abonaria la tesi del relleu, en aquest cas sobre la base de la disponibilitat de recursos humans.

Però en aquest quadre de l'economia global caldria incorporar alguns elements més d'importància capital. El primer, geoestratègic. I és la voluntat dels EUA d'evitar que aquest escenari avanci.

L'Administració de Joe Biden veu el xoc amb Rússia com un primer pas en la seva ofensiva per contenir l'emergència de la Xina. I ho està fent a tot el món, des de Madrid fins a Canbera. Si Putin perd també perdrà Xi en proporció amb la seva associació amb el tsar rus.

Per això Pequín està guardant de violar els punts essencials de les sancions occidentals contra Moscou. Probablement, el millor per a Washington seria que Pequín fes un pas en fals sense tenir la fortalesa per sostenir la seva posició.

El segon element és la potència tecnològica de les potències implicades. Com està quedant de manifest en el camp de batalla ucraïnès, l'exèrcit rus pot haver invertit bilions de rubles a modernitzar el seu exèrcit, però en cap cas no és comparable al nivell del nord-americà. Una prova innegable és l'efectivitat de les armes lleugeres que l'OTAN ha facilitat d'amagatots durant aquests anys a l'exèrcit de Kíiv, l'autèntic malson de les tropes pesants enviades per Moscou. La debilitat tecnològica del seu exèrcit és manifesta, i el fet que Rússia sigui un dels principals subministradors d'armes a la Xina posa de manifest, així mateix, les carències que ha de tenir aquesta última en aquest àmbit.

I finalment, els preus i la revalorització de les matèries primeres. En el capitalisme, aquests productes sempre han estat protagonistes d'una enorme volatilitat de preus. Durant la pandèmia els del petroli van arribar a ser negatius; el venedor pagava el comprador perquè se'l quedés i l'emmagatzemés. Els episodis de pujades i baixades vertiginoses en temps rècord han estat incomputables. Les últimes dècades la financiarització dels mercats de productes alimentaris i d'energia han alimentat una tendència sostinguda a l'alça, amb crisis brusques en forma de dràstics descensos de preus. Especular amb les coses de menjar ha estat un bon negoci per als plutòcrates, especialment després del fracàs de les tecnològiques a la borsa, i encara més després de la Gran Recessió. Els mercats de futurs i derivats han fet insofrible la vida de centenars de milions de persones i els han impedit l'accés als productes de primera necessitat, gairebé d'un dia per l'altre i fins i tot en situacions de creixement de la producció. Però això també pot canviar a mesura que la pressió política creixi en el món.

"Proliferen les visions d'una nova economia dominada pels que controlen les matèries primeres"

Vents de canvi al sector forestal davant la guerra d'Ucraïna

El Parlament Europeu es debat, en els darrers temps, entre les propostes que volen aprofundir a l'ambició climàtica i el pragmatisme derivat de l'impacte de la guerra d'Ucraïna que ha posat en evidència les febleses del sistema d'aprovisionament d'energia i matèries primeres europeu.

Ara l'impacte sobrevingut sobre el sector de la fusta i de la biomassa pel tancament del mercat rus i bielorús dels que la indústria nord europea n'era força dependent, no ha fet res més que tensar un mercat que en el cas català i espanyol està demostrant les seves febleses i colls d'ampolla per poder-se adaptar a una realitat canviant.

Les demandes de fusta provinents d'aquests països xoquen ara amb les limitacions ambientals a l'ús de maquinària sobre les masses forestals (sovint derivades d'un proteccionisme mal entès), i la manca de mà d'obra. Un fet que pot deixar les empreses nacionals desproveïdes de matèria primera de resultes d'un excessiu i/o mal entès proteccionisme ambiental que no es dona a d'altres països d'Europa i que sovint es

justifica amb una idealització irreal del medi natural sustentada per un desconeixement de la realitat pròxima del món rural.

A casa nostra la baixa rendibilitat oferta per les empreses nacionals qüestiona el seu model davant les ofertes de compra de fusta que arriben d'Europa. Mentrestant, al continent Europeu es qüestiona un model d'ambició climàtica que limita l'aprofitament del bosc però que tanca els ulls davant una realitat que obliga a importar les matèries primeres de zones sense les garanties que s'exigeixen a nivell europeu i que, en últim terme, esdevenen novament causa de baixa rendibilitat i competència deslleial per a les zones productores europees.

Ara la guerra d'Ucraïna ens ha posat davant del mirall de la realitat i el pragmatisme ha començat a fer virar alguns posicionaments davant la manca d'alternatives al consum intern.

És, doncs, en aquest context, que ha aparegut el dictamen d'ITRE (Comissió d'Indústria, Recerca i Energia del Parlament Europeu) sobre la Proposta de Reglament del Parlament Europeu i del Consell pel qual es modifica el Reglament (UE) 2018/841, que és el que havia de determinar els usos i els canvis d'ús i la silvicultura, i que fins ara es volia que fos molt més ambiciosa.

El dictamen d'ITRE, sense ser decisiu, suposa un canvi i un toc d'atenció que hauria de ser un primer pas necessari a una ambició climàtica més pragmàtica i possibilista.

Destaquem els següents punts del dictamen:

- Posa èmfasi en la gestió forestal sostenible a la feina climàtica: *“Considerant que la gestió forestal sostenible activa té el potencial de millorar el segrest de carboni i contrarestar l'envelliment forestal i les catàstrofes naturals, que es troben entre els factors que contribueixen a la disminució de l'absorció de carboni al sector de la terra en els darrers anys, les disposicions del present Reglament han de fomentar pràctiques de gestió forestal sostenible, respectant la biodiversitat i la resiliència dels ecosistemes, que contribueixen a la mitigació i adaptació al canvi climàtic, tal com es descriu a l'estratègia forestal de la UE;”*
- Recorda a la seva esmena 11 que per aconseguir la reducció del 55% de les emissions netes per al 2030, la màxima prioritat és la reducció de les emissions fòssils (en lloc de l'augment d'embornals). Recorda que aquesta ambició subjacent ha de respectar el principi de subsidiarietat i equilibrar la competència nacional en silvicultura amb els objectius generals de la UE en relació amb una absorció neta més gran segons els articles 191 i 192 del Tractat fundacional de la Unió Europea.
- Manté que l'objectiu de la UE per absorció de carboni no ha de ser superior a la proposta de la Comissió: 310 Mt Co2 ekq. (El projecte d'informe d'ENVI proposa un objectiu de 490 Mt)

- El dictamen recorda que: **Els boscos de la UE generen una absorció neta considerable de diòxid de carboni, així com valor econòmic, ingressos per exportacions i ocupació a tota la Unió.**
- Des del començament del període de notificació a partir del 1990, els boscos de la UE per sí sols, han segrestat al voltant de 400 milions de tones equivalents de CO2 a l'any dins de la Unió durant aquest període. No obstant això, les absorcions netes totals de LULUCF de la Unió van disminuir entre el 2013 i el 2019. Els boscos de la UE es poden desenvolupar encara més i proporcionar una àmplia gamma de productes de base biològica que substitueixen els productes d'origen fòssil que contribueixen a les reduccions netes de les emissions de diòxid de carboni.
- Tot i això, cal assenyalar que la silvicultura i la indústria forestal són activitats a llarg termini amb cicles d'inversió que abasten diverses dècades. La gestió forestal depèn en gran mesura de factors geogràfics i, a més, està interrelacionada amb les estructures industrials, que difereixen entre els Estats membres. Els canvis bruscs a les polítiques forestals o l'augment de la càrrega normativa, ja sigui a nivell nacional o de la Unió, poden socavar la contribució del sector a l'eliminació de carboni
- El dictamen dona suport a l'addició de noves categories de productes d'emmagatzematge de carboni d'origen sostenible de totes les categories de productes biològics pertinents, inclosos els productes innovadors de base biològica.
- Finalment, el dictamen no dona suport a la creació de l'AFOLU (és la fusió a nivell de càlcul d'emissions del sector forestal amb el sector agrari i ramader). Això és vist com un mecanisme per evitar els “deures” que han de fer altres sectors per si mateixos.

Tot i que el posicionament de ITRE no es decisor, sí ens ha de fer pensar que es tracta d'un primer pas que hauria de fer prendre consciència als legisladors de la importància de la **Sobirania Productiva** a nivell europeu i de la rellevància de reduir, al mínim, qualsevol dependència de països tercers en quant a l'aprovisionament d'aliments i matèries primeres.

Lectures recomanades

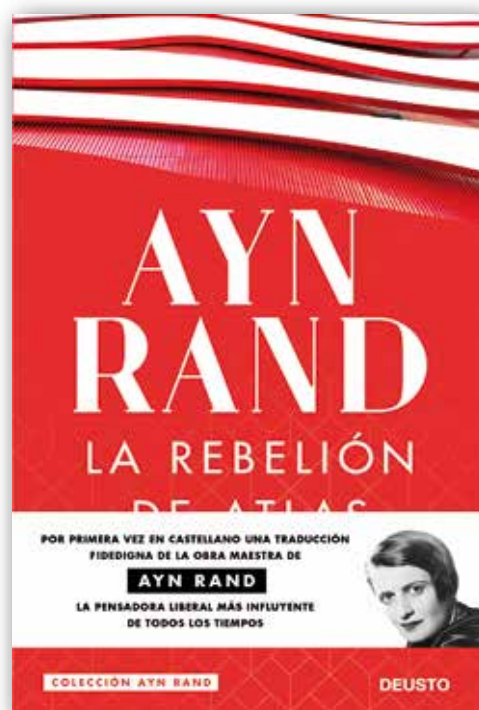
La rebelión de Atlas

Ayn Rand

La rebel·lió d'Atlas (Atlas Shrugged) ha estat considerada l'obra de ficció més important de Rand sobre la filosofia objectivista. El llibre, escrit entre el 1946 i el 1957, descriu uns Estats Units en decadència i l'atribueix a l'excessiu intervencionisme del Govern.

Divideix la societat nord-americana en dues classes: la dels «saquejadors» i la dels «no saquejadors». Els saquejadors estan representats per la classe política (mítics del múscul) i els cultes religiosos (mítics de l'esperit) que pensen que tota activitat econòmica ha d'estar regulada i sotmesa a una forta imposició fiscal. Els no saquejadors són homes emprenedors, els capitans d'empresa i els intel·lectuals que pensen que la solució està justament al contrari. Entre ells, i més concretament, dels patrons, sorgeix un moviment de protesta que es concreta en un *lock out*, acompanyat de sabotatges i desaparicions misterioses d'empresaris i emprenedors.

El líder d'aquest moviment és un personatge misteriós anomenat John Galt, ahora un filòsof i científic. Galt, des del seu amagatall a les Muntanyes Rocoses, dóna ordres, suggereix iniciatives i mou tots els fils. La novel·la acaba quan els empresaris decideixen abandonar el seu amagatall i marxen als centres de decisió econòmics, encapçalats pel dòlar, símbol que Galt ha triat com a estendard de la seva particular rebel·lió.

Rand volia posar de títol a la seva novel·la, La vaga. El títol La rebel·lió d'Atlas li va ser suggerit pel seu marit, per identificar els empresaris amb la figura del tità de la mitologia grega que carrega a l'esquena les destinacions del món, tal com va ser representat per l'escultor Lee Lawrie a l'estàtua que simbolitza el Rockefeller Center. Quan l'obra va aparèixer, va cridar l'atenció per l'atrevit i agosarat del plantejament. Fins aquell moment, ni tan sols als Estats Units a algú se li havia acudit la hipòtesi que els empresaris i l'Estat fossin antagònics.

A la seva ficció, Ayn Rand, intenta mostrar que els Estats Units no podrien subsistir sense la raó i la creativitat individual, expressada en termes materials amb l'exercici del comerç lliure.

En aquesta novel·la Ayn Rand exposa la filosofia de l'objectivisme en una història que integra: ètica, metafísica, epistemologia, política, economia, estètica i amor. La rebel·lió d'Atlas proposa una visió de l'univers i de l'ànima humana que pretén equiparar-se a la ciència, la religió o l'art.

És la sobirania productiva agroalimentària europea, estúpida!

Per Baldiri Ros,
President de l'Institut Agrícola, Vicepresident de Foment del Treball

La famosa frase pronunciada per Carville, l'assessor de campanya de Bill Clinton el 1992 (*"és l'economia, estúpida"*), pot aplicar-se plenament actualment canviant "economia" per "sobirania productiva", no només en l'àmbit agroalimentari sinó en altres vitals com l'energètic o el de la seguretat i la defensa, entre d'altres.

La invasió russa d'Ucraïna suposa un cop molt dur als plans de la Comissió Europea de convertir la UE en un "jardí" des del punt de vista agroalimentari, obligant a reposicionar al mapa públic temes que fins ara eren tabú: des de la importació de llavors i cereals de països que utilitzen la modificació genètica de manera massiva, fins a la petició expressa de la representació italiana de suspendre l'entrada en vigor de la nova PAC el 2023, passant per una modificació substancial de l'Estratègia "del camp a la taula" pel que fa a la promoció de mètodes agro que suposin una reducció substancial dels rendiments per hectàrea dels cultius.

Si bé hi ha certs elements capitals que ara esdevenen més importants si és possible al Pacte Verd Europeu com són l'augment de la capacitat instal·lada renovable, la diversificació de fonts d'energia, la reconversió de les indústries més dependents dels combustibles fòssils o la reducció d'empremta de carboni i hídrica, hi ha molts altres que han de quedar guardats al calaix. És el cas de la desaparició de tecnologies netes, eliminació de capacitat de producció en determinats territoris per reconversió a agricultura ecològica o l'arancel de carboni a la frontera, cosa que té un impacte especial en sectors dels quals som dependents com la fabricació de fertilitzants i adobs, de la qual Rússia és un dels principals productors.

Per això, cal blindar l'actual sobirania productiva en la matèria agroalimentària, expressada en un saldo per compte corrent positiu els deu primers mesos del 2021 de 57.500 milions d'euros, un 14% més que en el mateix període del 2020, amb un creixement molt notable de les exportacions (7% anual) davant de les importacions (4% anual). En el cas d'Espanya, la situació és més favorable gràcies a un superàvit acumulat de més de 17.000 milions d'euros de manera constant els darrers anys.

Per aconseguir aquest objectiu, és imprescindible establir polítiques que afavoreixin l'augment de la producció agregada agroalimentària, mecanismes d'articulació dels mercats interns (eliminar barreres fiscals, reguladores, fitosanitàries o mediambientals, creant regles comunes i homogènies) i una política de diversificació activa en importacions estratègiques com és el cas de la pràctica totalitat del sector oleaginós (el dèficit comercial en gira-sol, soja i palmell és de més de 5.000 milions d'euros fins a l'octubre), cafè i cacau amb un dèficit comercial conjunt de 8.300 milions d'euros i la necessitat de reforçar la producció de fertilitzants on el pes de la producció europea és baixíssima respecte al total global: només el 9% del nitrogen, el 3% dels fosfats o el 8% de la potassa.

Amb els punts forts que Europa té en matèria agroalimentària, cal encarar els punts febles de manera urgent i sense dogmatismes. És possible una producció sostenible d'aquests productes per dotar Europa d'un marge de maniobra més gran en oleaginoses, cereals (especialment en la interconnexió de mercats locals i provincials a Europa aïllats i amb rendiments molt baixos per hectàrea en cereals per a la producció de pinsos animals) i, alhora, per a una producció sostenible de biocombustibles avançats on s'han marcat objectius ambiciosos en els darrers anys.

En suma, bé es pot utilitzar en la conjuntura actual la famosa frase "ens recordem de Santa Bàrbara només quan trona". La importància de la sobirania productiva agroalimentària només apareix en comptades ocasions i exclusivament quan es produeixen amenaces rellevants en el subministrament de primeres matèries alimentàries importades de tercers països. Aquest és el cas a què ens enfrontem, enmig d'un conflicte geopolític a gran escala que ens compromet no només el subministrament energètic sinó també una part substancial del subministrament de cereals, ja que el 30% del trànsit internacional passa pel front rus-ucraïnès.

Article publicat a La Vanguardia - Març 2022

La carn de laboratori, més a prop del que pensem

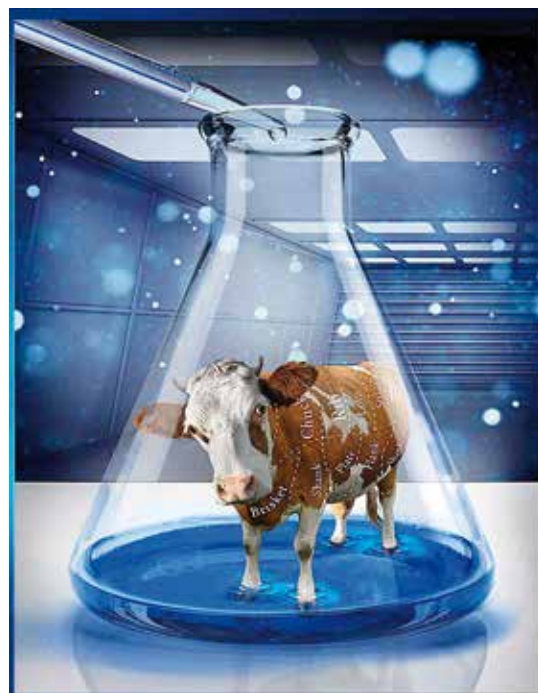
El desembre de 2020, Singapur i Israel es van convertir en les primeres nacions al món a produir i comercialitzar carn creada en un laboratori. Aquesta proteïna per a consum humà ja es pot comprar a restaurants dels dos països. Israel compta amb una de les indústries més grans del sector.

El desenvolupament no només canvia la procedència de la proteïna animal, també representa una opció per reduir la contaminació ocasionada per la cria animal i la reducció d'animals sacrificats. A més, si aquesta tecnologia es massifica, pot ser una alternativa per a la indústria alimentària en el futur.

Pel que fa a la producció actual de carn, "és una quarta part de les emissions anuals de gasos d'efecte hivernacle", segons l'estudi "The Global Impacts of Food Production", publicat a la revista Science i realitzat per científics de la Universitat d'Oxford. Aquí també es revela la despesa de 15.000 litres d'aigua per cada quilo de carn.

La carn de laboratori és la carn *in vitro*, o carn cultivada, que es dona com a producte de l'aplicació dels processos de biotecnologia als teixits.

A Espanya treballen fins a **vuit laboratoris**, que compten amb una **subvenció -per valor de 3,7 milions d'euros- del Ministeri de Ciència** per al desenvolupament de carn cultivada, greixos saludables i ingredients funcionals. Amb l'empresa basca BioTech Foods al capdavant, que va obtenir el primer finançament de la Comissió Europea per a aquest tipus d'alimentació, l'objectiu és que, per al **2040, almenys el 30% del consum de carn provingui de laboratoris**. Així ho va pronosticar la consultora global **AT Kearney** l'any passat que va concloure en un estudi que per al 2040, la majoria de la carn que es consumeixi al món provindrà de cultius al laboratori o d'opcions de carn vegetal. Així que no hi estem gaire lluny.

COM S'ACONSEGUEIX LA CARN?

A través d'una **biòpsia**, es pren una mostra del **teixit cel·lular animal viu** que, després, se situa en un ambient controlat d'oxigen i temperatura. A aquest teixit i des d'un bioreactor, **s'alimenta de nutrients** a través d'un procés natural de proliferació cel·lular aconseguint així la carn cultivada, que guanya gust segons els ingredients que s'hi afegeixin. Un procés que acaba desenvolupant la carn igual que si es fes a l'interior de l'animal, encara que sense el sacrifici ni modificació genètica, i que a més compta amb importants característiques. Amb només una biòpsia, es pot aconseguir carn provinent de 50 porcs així com també ser de gran profit en un ambient boví o aviar.

Aquest aliment compta amb un major contingut en aminoàcids, no té colesterol ni greixos saturats i pot incloure greixos saludables i ingredients funcionals. Uns valors clau per a la Unió Europea, que, des del 2017, contempla aquest tipus de recerca en una carrera on Israeli i Singapur, ja compten amb avantatge.

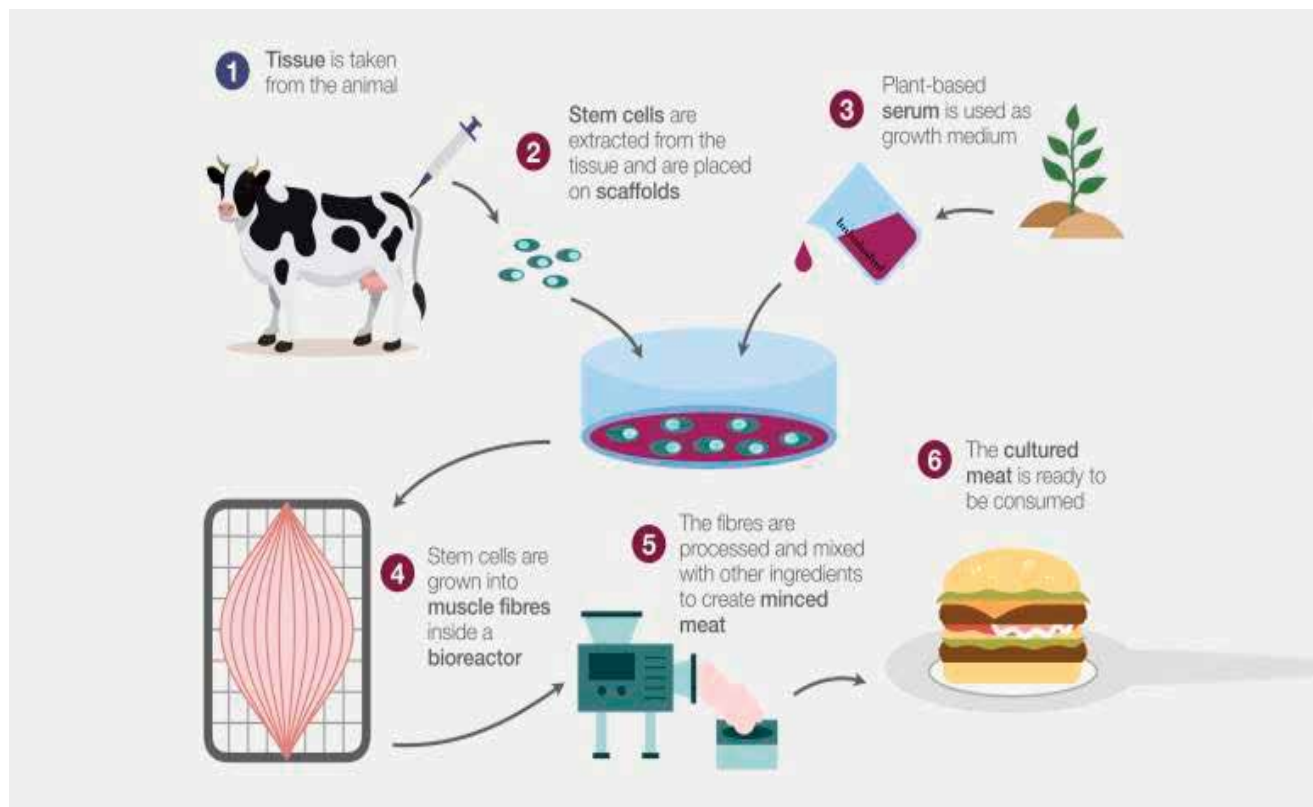
La pandèmia de la COVID-19 i el tancament de fronteres van ser un revulsiu per a Singapur, illa de 5,7 milions d'habitants sense més recursos que els humans ni gairebé espai agrícola, que produeix única-

ment al voltant del 10% del menjar que consumeix, important, en el cas dels ous, fins al 74% del total. A la pròspera ciutat-Estat asiàtica, laboratori d'innovació per antonomàsia, l'aposta per aquesta indústria és clara i respon en part a la seva necessitat d'abastament. Així, va ser el primer país del món a aprovar el desembre del 2020 –també en plena pandèmia– la venda de nuggets de pollastre elaborats a través del cultiu de cèl·lules en un laboratori, autoritzant la seva producció i venda a la companyia nord-americana **Eat Just**, que també compta amb el fons **Temasek** entre els inversors.

A més de la proteïna, la carn tradicional conté altres nutrients i minerals com calci, fòsfor, ferro, vitamines i complex B, que actualment no són presents a l'opció de laboratori. Per això els investigadors treballen en subministrar aquests nutrients a la carn de laboratori, a més d'altres components que li permetin millorar-ne l'aparença i el sabor, segons expliquen els experts.

Aquesta alternativa es va plantejar per a l'alimentació dels astronautes durant els viatges espacials, i amb el temps s'ha vist com una solució futura per a la nutrició de l'espècie humana. Tanmateix, des del punt de vista biològic encara hi ha controvèrsia sobre si la carn de laboratori genera benefici o no, ja que també requereix plantes especialitzades i fonts energètiques (possiblement de combustibles fòssils) que generarien contaminació.

Els laboratoris on es produeixi aquesta carn han de ser plantes amb característiques innòcues i sanitàries, com ara els centres mèdics de cultiu de teixit per a reemplaçament de pell o donació d'òrgans. La primera carn de laboratori va costar prop de 250.000 dòlars, per la qual cosa els investigadors esperen que el cost de producció d' 1 quilo pugui oscil·lar entre 8 i 10 dòlars.

EL NOU PLA QUINQUENNAL DE LA XINA ÉS UN MODEL PER AL FUTUR DE LA CARN

El 14è Pla Agrícola Quinquennal de la Xina, publicat pel Ministeri d'Agricultura i Afers Rurals de la Xina, serveix com a model per al futur del subministrament d'aliments de la Xina i un pla per a la modernització agrícola i rural. Per primera vegada, el pla inclou carn "cultivada" (és a dir, cultivada al laboratori), així com alternatives de carn i ou d'origen vegetal, com una forma d'augmentar la seguretat alimentària i l'agricultura sostenible. Com que el govern xinès ha prioritzat aquests "aliments del futur", s'espera que inverteixi una quantitat significativa de fons en les tecnologies que donen suport a la seva producció.

El pla es va anunciar a la premsa el 8 de desembre del 2021 i es va llançar oficialment a finals de gener del 2022.

Per què és important: El Programa Mundial d'Aliments afirma que 150,8 milions de residents xinesos, aproximadament l'11% de la població, estan desnodrits. Amb una població de gairebé 1.400 milions, és un desafiament per a la Xina produir prou aliments. Els xinesos consumeixen més del 28 per cent del subministrament mundial de carn, i el consum continua augmentant.

La producció d'aliments d'origen animal i pinsos per al bestiar contribueix amb el 57% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle, que són els responsables principals de l'escalfament global, i la Xina és responsable de més del 27% de les emissions totals de gasos d'efecte hivernacle del món, més que no pas tots els països desenvolupats junts. Una reducció en la producció i el consum tradicionals d'aliments d'origen animal, juntament amb un augment en les carns cultivades i les alternatives d'origen vegetal, pot ajudar a millorar la seguretat alimentària i la sostenibilitat alhora que redueix les emissions de gasos efecte hivernacle.

La Xina encara ha d'atorgar l'aprovació regulatòria per a la venda de carn cultivada (fins ara, Singapur és l'únic país del món que ho ha fet), però això podria canviar aviat a mesura que augmenta la pressió per assolir

el pla de cinc anys. L'aprovació del mercat veuria una inversió privada més gran en noves empreses locals de carn cultivada, com **Joies Future Food**, que ja ha recaptat gairebé \$ 11 milions per començar la producció de carn de porc cultivada al laboratori. Mentrestant, el mercat potencial de la Xina podria generar inversions addicionals en marques globals que ja s'estan expandint.

Les carns cultivades són una tecnologia relativament nova que promet revolucionar l'agricultura animal tradicional en reemplaçar els escorxadors amb laboratoris. Però si bé les empreses de carns alternatives han fet grans avenços en la reproducció del sabor i la textura de la carn de bestiar criat de manera convencional, continuen existint barreres per al desenvolupament i la distribució a gran escala. L'acceptació de la Xina de la tecnologia podria canviar aquesta mètrica en encoratjar la inversió i proporcionar un mercat.

"Quan la Xina es mou, especialment en una àrea tan crítica per a l'economia global com la producció d'aliments, el món se n'adona i sovint es mou per competir o associar-se", diu Josh Tetrick, director executiu de l'empresa de tecnologia alimentària amb seu a Califòrnia Eat Just Inc., que ja ven ous d'origen vegetal a la Xina i pollastre cultivat en cèl·lules a Singapur. Per a les empreses que desenvolupen alternatives a la carn, totes dues són bones.

ELS EUA, LÍDER EN PRODUCCIÓ I EXPORTACIÓ DE CARN DE LABORATORI

Segons llegim a Bloomberg, prop de finals de l'any passat, **Upside Foods Inc.** va obrir una planta processadora de carn com cap altra. Dins la instal·lació de \$ 50 milions, als afores de Berkeley, Califòrnia, els treballadors cultiven petits grups de cèl·lules animals en grans tancs durant dues setmanes, convertint-los lentament en pits de pollastre i bistecs. No se sacrifica cap animal a cap punt del procés: es fabrica la carn. La fàbrica és la més gran mai dedicada a l'anomenada carn cultivada; la companyia espera que els consumidors puguin comprar la carn que produeix en algun moment del 2022.

A diferència de les alternatives a la carn d'origen vegetal que han estat al mercat durant anys, la carn cultivada és carn real. Les tècniques utilitzades per cultivar-ho estan ben desenvolupades; el problema per a les noves empreses com Upside és produir la carn en grans quantitats i aconseguir l'olor, la textura i la sensació a la boca que esperen els consumidors.

Després de set anys de treball, Upside diu que està llest per llançar fins a 50.000 lliures d'aliments de la planta de Califòrnia. "Volem poder enviar productes des d'aquí a nivell nacional i després internacional", diu Uma Valeti, director executiu i cofundador. Ell diu que Upside pot fer gairebé qualsevol producte carni, però s'enfocarà primer en coses com nuggets de pollastre i pits de pollastre i ja va començar la producció en la instal·lació.

Tant l'Administració d'Aliments i Medicaments com el Departament d'Agricultura han passat tres anys esbrinant com monitoritzaran la indústria de la carn cultivada, visitant laboratoris i examinant cada procés que fan servir les empreses per fabricar-ne els productes.

Encara que la carn cultivada en si mateixa es considera segura, hi ha moltes preguntes sense resposta sobre la freqüència amb què s'han de netejar les tines i com s'ha de transportar i emmagatzemar la carn.

També hi ha la qüestió de com anomenar-ho. Les agències van emetre una sol·licitud pública de comentaris al novembre, demanant a les parts interessades que intervinguessin exactament sobre com s'hauria d'anomenar la carn que s'ha criat en un tanc. Sembla que l'opció que té més èxit seria: "carn cultivada" en lloc de "carn sintètica".

Bill Gates, el milionari fundador Microsoft; **Jeff Bezos**, president d'Amazon, i l'exvicepresident nord-americà **Al Gore** estan units en un projecte de meatless o carn artificial. Tots tres han invertit a Nature's Fynd, una companyia que produeix carn i lactis a partir de fongs.

El sector està ara mateix encapçalat per dues empreses, Beyond Meat i Impossible Foods, les vendes d'hamburgueses, pollastres i salsitxes sintètiques dels quals han tingut tal èxit que ha portat les càrnies tradicionals, com Tyson Foods, Perdue o Hormel a llançar els seus propis productes de carn sintètica Memphis Meats, disposa de recursos de Bill Gates de **Microsoft**, Richard Branson, de **Virgin**, o del gegant de l'alimentació **Tyson Foods**. A Europa, l'holandesa **Mosa Meat** desenvolupa aquest producte. Entre els seus accionistes hi ha Sergey Brin, fundador de **Google**, que va injectar vuit milions d'euros a la companyia.

Sembla que hi ha hagut resistència per part dels ramaders de carn sobre l'arribada de la carn cultivada, encara que els processadors industrials han acollit en gran manera la tecnologia. Donada l'activitat regulatòria i els centenars de milions de dòlars ja invertits en noves empreses nord-americanes, els EUA tenen un gran interès a convertir-se en un dels primers líders de la indústria. L'USDA va gastar recentment \$ 10 milions per crear l'Institut Nacional d'Agricultura Celular, que té com a objectiu donar suport a la investigació al camp i convertir els EUA en un líder en carn cultivada.

Foment del Treball i l'Institut Agrícola presenten un pla per convertir Catalunya en el **HUB agroalimentari** del sud d'Europa

- ✓ **Impulsar** amb Fons Europeus la construcció del Canal d'Urgell per impulsar el regadiu de 87.000 hectàrees que garantiran una part substancial del subministrament alimentari de Catalunya
- ✓ **Instar** la Generalitat a fer compatible l'agricultura ideal amb l'agricultura real amb mesures de mitigació i adaptació al canvi climàtic que suposin millores de productivitat i rendiment dels cultius
- ✓ **No ampliar** la ZEPA del Baix Llobregat per no arruïnar la indústria agroalimentària de proximitat a la conurbació urbana de Barcelona, sent una de les seves principals fonts de sobirania alimentària
- ✓ **Executar** un pla especial per reactivar i dinamitzar el Delta de l'Ebre com a zona clau de producció agroalimentària sostenible recuperant els plans d'ajuda
- ✓ **Apostar** per fonts d'energia renovable provinents del sector primari com la biomassa d'origen forestal com a fórmula de gestió eficient i sostenible del bosc i la generació d'energia neta que contribueixi a reduir la nostra dependència energètica
- ✓ **Crear** un gestor únic de l'aigua per garantir el subministrament de qualitat, un preu adequat per garantir la sostenibilitat econòmica i mediambiental amb una assignació correcta dels drets de propietat

INTRODUCCIÓ

La pandèmia ens ha donat lliçons sobre la importància de la independència alimentària a totes les parts de la cadena de valor, com ara també ho està posant de rellevància la guerra d'Ucraïna. El nostre sector agroalimentari segueix en la posició d'extraordinària importància en què la crisi sanitària i les mesures de contenció el van col·locar ja fa més de dos anys. La prioritat del subministrament alimentari suficient, de qualitat i a costos raonables continua sent present a la política econòmica europea i, per tant, a la d'Espanya i Catalunya. Però les dues crisis successives ens obliguen a repensar el futur per reduir la nostra dependència exterior i estar preparats davant de situacions que trenquin l'equilibri econòmic i geopolític i puguin generar desproveïment.

La major part del teixit productiu agroalimentari està format per professionals, microempreses i mitges empreses. El 42% de les explotacions agràries tenen una superfície útil inferior a 5 hectàrees, mentre que el 35% estan entre les 5 i les 20 hectàrees. Davant d'un sector productor atomitzat, també s'uneix un sector transformador, transportador i distribuïdor de productes alimentaris amb una forta implantació de pimes. En aquest sentit, el nostre objectiu principal és aconseguir no només l'enfortiment econòmic i empresarial de les pimes agroalimentàries, sinó molt especialment que siguin tractores de creixement, innovació, difusió de noves tecnologies i que prestin un servei de qualitat sempre i en tot moment.

La major part del teixit productiu agroalimentari està format per professionals, microempreses i mitges empreses. El 42% de les explotacions agràries tenen una superfície útil inferior a 5 hectàrees, mentre que el 35% estan entre les 5 i les 20 hectàrees. Davant d'un sector productor atomitzat, també s'uneix un sector transformador, transportador i distribuïdor de productes alimentaris amb una forta implantació de pimes. En aquest sentit, el nostre objectiu principal és aconseguir no només l'enfortiment econòmic i empresarial de les pimes agroalimentàries, sinó molt especialment que siguin tractores de creixement, innovació, difusió de noves tecnologies i que prestin un servei de qualitat sempre i en tot moment.

Des de Foment del Treball i l'Institut Agrícola considerem que el debat no només ha d'estar centrat en qüestions clàssiques com el "mida de l'empresa", la regulació fiscal o les traves burocràtiques - totes qüestions rellevants - sinó que ha de centrar-se en una cosa més important: la capacitat d'interconnectar les pimes perquè hi hagi una integració més gran del mercat. En un mercat únic veritablement integrat, amb una forta presència a l'exterior i amb xarxes eficients de transport, distribució i comercialització amb qualsevol part del món. Variables com la mida de l'empresa o les dificultats tècniques en el compliment normatiu passen a un segon pla, es converteixen en variables "subsidiàries" de la veritat que és rellevant produir, crear ocupació i generar valor afegit. Tot plegat amb l'objectiu d'aconseguir la sobirania agroalimentària.

En això és on estem centrats, amb la col·laboració dels diferents agents del sector, molt enganxats i amb treball diari i constant amb les institucions europees i amb les mires posades en un sector que, encara que es vegi pressionat per la regulació verda, no només fa de la necessitat virtut, sinó que genera els mecanismes necessaris per modernitzar-se, situar-se a l'avantguarda de l'economia del territori i donar resposta a les demandes dels consumidors.

Amb aquests objectius, Foment del Treball i l'Institut Agrícola presentaran a la Generalitat aquest Pla Agroalimentari pensant en les noves relacions geopolítiques, el creixement de la població, les garanties de subministrament i la reactivació econòmica del territori, amb l'objectiu d'aconseguir una implicació i lideratge més gran del Govern de Catalunya.

■ Convertir Catalunya en un hub agroalimentari per donar garantia de subministrament a costos raonables: **Sobirania productiva**

Al món post-Covid, la sobirania productiva agroalimentària és més important que mai, i més encara amb les tensions que els empresaris i els consumidors estan vivint amb interrupcions de les cadenes de subministraments, problemes seriosos d'inflació que es poden tornar persistents i pèrdues de competitivitat difícilment reversibles que ens baixen del camí de la convergència amb les grans economies globals.

Aquesta situació s'ha agreujat de manera ostensible amb la guerra d'Ucraïna que pot posar en qüestió la garantia de subministrament per a la Unió Europea, una població de 500 milions d'habitants. A aquesta situació, s'afegeix la necessitat de dissenyar polítiques efectives amb què es puguin complir els objectius renovats a la COP26, on el sector agroalimentari ha de fer un ús més eficient de tots els recursos, qüestió que ara torna a ser més rellevant quan es depèn fortament de recursos de l'exterior que ara estan amenaçats amb el conflicte Rússia-Ucraïna, cosa que pugui passar amb la Xina i el paper d'altres territoris que s'han de convertir en fonts segures de subministrament (Amèrica Llatina).

En definitiva, Europa i, per tant, Espanya i Catalunya, s'han donat de cara amb la nova realitat després d'una fortíssima crisi sanitària i econòmica per adonar-se de la importància de les capacitats estratègiques agroalimentàries, en un context d'importantes restriccions al comerç mundial per canvis i tensions geopolítiques. [Europa, Espanya i Catalunya han vist real el risc que allò que s'ha donat sempre per fet pot no ser així sempre.](#)

Davant d'aquesta nova situació, Foment del Treball i l'Institut Agrícola proposen un canvi d'orientació de la política europea, espanyola i catalana pel que fa al sector agroalimentari, amb l'objectiu **de garantir el subministrament alimentari convertint Catalunya en un dels hubs agroalimentaris més importants del sud d'Europa.**

■ L'aigua com a vector estratègic de creixement agroalimentari: el Canal d'Urgell

Tal com reflecteix el Pla Europeu de Recuperació i Resiliència, Espanya té l'oportunitat, dins del marc del 'Nou Pacte Verd', de presentar projectes i actuacions específiques en matèria de gestió integral de l'aigua. Prenent en consideració els diferents projectes, fins i tot alguns no executats des de fa anys per manca de finançament, i mesurant-ne l'impacte econòmic, social i territorial, un dels més destacats és la modernització del Canal d'Urgell, el qual passa per ser la més important obra d'enginyeria civil i mediambiental de Catalunya en els darrers anys. Es tracta d'un projecte tractor tant per a l'economia catalana com per a l'economia espanyola.

El projecte de modernització dels Canals d'Urgell és més que només una inversió superior a 1.300 milions d'euros. És, probablement, el darrer tren en aquesta tercera dècada del segle XXI per anar cap a una revolució econòmica en zones especialment afectades per l'envelliment, la despoblació rural, la manca d'alternatives econòmiques que fixin població al territori o l'aïllament i manca de connexió amb altres parts econòmicament i socialment potents de l'Estat. El valor social, polític i econòmic de l'aigua és inqüestionable i la necessitat de fer una bona gestió recolzada en les tecnologies més modernes i l'ús eficient del recurs, una obligació política i moral de primer ordre a la nostra terra.

En aquest sentit, demanem a la Generalitat i al Govern d'Espanya la inclusió d'aquest projecte a les demandes de fons europeus per convertir una zona degradada i empobrida en una àmplia zona de producció agrícola que garanteixi el subministrament de productes bàsics perquè necessitem més superfície agrícola per poder produir de manera intensiva, eficient i sostenible.

El Canal d'Urgell faria fèrtils un total de 87.000 hectàrees a les comarques Pla d'Urgell, Urgell, Noguera, Segrià i Garrigues. En definitiva, crear un hub agroalimentari que garantis la seguretat alimentària a Catalunya i serà un suport important en la capacitat productiva d'Espanya.

En aquest context és on es troba en augment la preocupació de les institucions europees per la seguretat del subministrament alimentari de 27 països i els seus 500 milions d'habitants, no perquè ja s'hagin produït restriccions importants, sinó per les que es poden produir en el futur.

Les dues variables fonamentals per seguir complint amb un dels principis rector dels Tractats de la UE referits a la PAC (Política Agrària Comunitària) com és **incrementar la productivitat agrícola, garantir un nivell de vida equitatiu a la població agrícola, estabilitzar els mercats, garantir la seguretat dels abastaments i assegurar al consumidor subministraments a preus raonables** (article 39 del TFUE) són, per una banda, la generació permanent d'excessos d'oferta als principals productes agroalimentaris (suficiència d'abastament alimentari unida a la contribució de la UE al subministrament alimentari mundial) i, per altra banda, mantenir sota control els preus a l'origen dels aliments.

■ Harmonitzar la coexistència de la indústria agroalimentària i els espais protegits: **No més ampliacions de superfície protegida**

El sector agroalimentari al Baix Llobregat suposa el 7,2% del PIB, amb un pes que ha anat creixent els darrers anys conforme la tecnificació de les explotacions ha avançat i s'han introduït nous cultius. Ampliar la ZEPA del Delta del Llobregat obliga a abandonar amb una intensitat diferent l'agricultura intensiva i d'alta eficiència, atès que és incompatible mantenir una activitat d'aquestes característiques sota aquest règim de protecció. Partint dels càlculs realitzats a l'informe "Valoració dels costos de conservació de la Xarxa Natura 2000 a Espanya" publicat el 2013 pel llavors Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, a euros constants del 2007, una decisió d'aquestes característiques genera dues conseqüències pràctiques: d'una banda, una reducció de la producció agroalimentària entre un 7,5% a l'escenari menys restrictiu i un 30% a l'escenari més restrictiu. A l'escenari central (limitació del 50% de la producció), les pèrdues són del 15%. D'altra banda, l'ampliació de la ZEPA provoca un augment molt significatiu dels costos de producció per les limitacions a l'ús de fitosanitaris, plaguicides i fertilitzants. Concretament, amb base a l'informe, l'augment de costos oscil·la entre un 3,12% a l'escenari menys restrictiu i un 12,5% a l'escenari més restrictiu. En un escenari central, l'increment de costos puja al 6,25%. L'efecte combinat, en conseqüència, aboca als comptes de resultats de les empreses agroalimentàries a la ruïna i a la fugida d'inversions, com s'han registrat els darrers mesos.

En resum: la suma de pèrdues en el valor de la producció i l'augment dels costos fa inviable l'existència d'agricultura competitiva al Delta del Llobregat, provoca la desaparició d'empreses agroalimentàries, allunya inversions productives, impedeix la incorporació de joves empresaris a l'agricultura i compromet la seguretat alimentària del seu entorn més proper, especialment dels nuclis urbans més poblats densament com és el cas de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Foment del Treball i l'Institut Agrícola demanen a la Generalitat que no ampliï la zona ZEPA del Baix Llobregat perquè la millora del medi ambient no passa pel deteriorament de la indústria agroalimentària de proximitat.

La Generalitat ha de tenir en compte que a partir de la construcció d'un "ideal" agrícola i mediamiental, la política pren decisions que sobre el paper poden suposar una contribució positiva per a aquest "ideal" cercat.

No obstant això, hi ha un error de base en aquest plantejament: l'enorme distància entre el "model ideal" i el "model real" d'agroalimentació. Per descomptat que cal que es produeixin canvis importants, però no s'han de fer sense tenir en compte el punt de partida i les condicions existents de competitivitat, productivitat i estabilitat de mercat.

Però quan es parla de "producció agroalimentària" no es pot caure en el simplisme de només pensar en l'aliment final: cal pensar en totes i cadascuna de les baules de la cadena de valor alimentària, on hi ha consums intermedis on Europa és àmpliament deficitària com en la producció de fertilitzants, els productes químics i farmacèutics necessaris per garantir la sanitat vegetal i animal o fins i tot la tecnologia.

Un dels elements fonamentals del Delta del Llobregat que queden ocults pel debat sobre l'ampliació de la ZEPA és el problema de les inundacions cícliques que es produeixen a la zona per l'absència de gestió per part de l'Agència Catalana de l'Aigua que porta 17 anys sense donar solucions sobre aquest problema endèmic.

■ Un regulador únic de l'aigua per garantir el subministrament, l'estabilitat de les infraestructures i el Cicle Integral de l'Aigua

Foment i l'Institut Agrícola són ferms partidaris d'afavorir un règim legislatiu estable a l'àmbit de l'aigua i insten la Generalitat a establir:

- ➔ Un marc regulador "únic" i estable i que permeti la sostenibilitat econòmica de les importants infraestructures que necessitem per fer front a aquest important repte en els propers anys, afavorint instal·lacions modernes que afavoreixin el Cicle Integral de l'Aigua aprofitant fins a la darrera gota, afavorint el desenvolupament sostenible i generant energia neta.
- ➔ Especialment en el moment actual en què s'està revisant la superfície susceptible de ser declarada com a domini públic hidràulic, és més important si cal defensar el ple exercici dels drets de propietat especialment a les zones regables més desfavorides i més afectades per la sequera.
- ➔ Un sistema de preus al sector de l'aigua que reflecteixi de la millor manera possible el cost real de generar, transportar i posar a disposició l'aigua en forma de recurs econòmic productiu per als diferents usos. Això és important tant per a l'ús urbà de l'aigua –per assegurar un bon consum– com en l'àmbit agrícola i industrial perquè és un input bàsic per accelerar i incentivar la innovació, un ús eficient dels recursos i una inversió contínua en millors sistemes de reg. El cas d'Israel, per exemple, constitueix un exemple magnífic de com els preus actuen com a poderós incentiu.

- ➔ Aquest marc legislatiu estable i sistema de preus eficient ha de reflectir el cost real de l'aigua, element central i imprescindible per al bon ús d'aquest recurs al llarg de totes les fases del cicle de vida: des de la generació fins a la distribució minorista. Això exigeix una correcta assignació dels drets de propietat i un marc regulador que permeti la sostenibilitat econòmica i mediambiental del gruix de companyies del sector. La col·laboració públicoprivada és, en aquest camp, un element fonamental com a alineació d'interessos entre els reguladors i les empreses gestores del recurs on els primers vetllen per l'interès general de la societat i els segons creen valor en els processos i aconseguen que el aigua arribi als consumidors en condicions adequades, rendibles econòmicament i socialment i respectant el medi ambient.

■ Un pla actiu per revitalitzar el Delta de l'Ebre

Una de les principals zones de producció agroalimentària de Catalunya està en una situació molt complexa després de les darreres inundacions. Es tracta d'un problema secular de manca de gestió activa, on la intervenció dels successius governs ha estat més negativa que positiva, ja que es fomenta una protecció mediambiental que impedeix construir les infraestructures necessàries i la compensació dels efectes externs tant positius com a negatius. de les indústries localitzades al territori.

Per això, Foment del Treball i l'Institut Agrícola demanen al Govern complir amb els plans i mesures anunciades després del Glòria, incomplertes sistemàticament, sobre la base de permetre un desenvolupament més gran de la indústria agroalimentària via inversions en infraestructures i no només ajudes o plans parcials que no resolen el fons dels problemes existents a la zona.

■ Una aposta activa per la gestió sostenible i professional dels boscos com a font d'energia renovable i en favor de minimitzar els riscos associats al canvi climàtic: **la biomassa**

La gestió activa dels excedents de biomassa dels ecosistemes naturals ha de trobar les cadenes de valor necessàries per ser una font de primeres matèries renovables i d'energia neta per a sectors industrials. A Catalunya, després de dècades on patim forts incendis, els darrers anys hem tingut una incidència relativament baixa, amb algunes excepcions. No obstant això, l'eficàcia dels sistemes de prevenció amaga una realitat.

A Catalunya només s'aprofita el 15% del creixement anual de les masses forestals, cosa que implica any rere any que el bosc creix i s'acumula un 85% de biomassa, cosa que implicarà en els propers 20 o 30 anys una forta despesa per a la prevenció i la conservació del bosc. Per contra, una gestió activa als boscos permetria fitar el risc d'incendi i fomentar energies renovables.

En aquest sentit, sol·licitem a la Generalitat una aposta decidida per aprofitar la immensa potencialitat dels boscos catalans per generar energies netes, amb el consegüent impacte al CO₂ i facilitar la prevenció d'incendis.

Cal impulsar una reforma administrativa i fiscal que permeti als propietaris forestals posar en valor una producció clau per potenciar fonts d'energia neta com la biomassa d'origen forestal, a més d'altres productes i subproductes obtinguts dels boscos.

Així mateix, Foment i l'Institut demanen accelerar el mecanisme que permeti als propietaris forestals obtenir una compensació a preus de mercat per la tasca d'embornal de CO₂ que fan els seus boscos, tal com estableix la Llei de canvi climàtic.

El president de Foment del Treball, Josep Sánchez Llibre i el president de l'Institut Agrícola i vicepresident de Foment, Baldiri Ros, i Virgínia Guinda, vicepresidenta de Foment van presentar aquest pla en roda de premsa el passat 23 de març.

l'economia agrorural a l'entreforc

**empresa, territoris i
medi ambient**

L'Institut Agrícola NO troba la necessitat d'establir un Parc Agrari al Penedès

- Vàries organitzacions empresarials vitícoles penedesenques volen demanar l'endegament de la redacció d'un Pla Especial Agrari del Penedès.
- Aquesta proposta se'ns va presentar recentment, demanant-nos la nostra adhesió al projecte. Però a la vista del plantejament inicial, entenem que no servirà per a un desenvolupament territorial, econòmic i empresarial del sector agroalimentari penedesenc. Sinó tot al contrari.

Creiem que abans de la petició formal a l'Administració per a que s'iniciïn els tràmits de redacció, s'ha de dur a terme un debat seriós i acurat de la proposta. A tall enunciatiu, després de contrastar-ho amb socis del territori, volem fer palès un seguit de neguits a la iniciativa:

- **Advocar per un monocultiu de vinya al Penedès no és una aposta massa encertada per al sector agroalimentari.** Cal una diversificació de les activitats i la possibilitat d'un canvi de rumb empresarial, si les circumstàncies del mercat, de la societat, o qualsevol altre mena ho aconsella.
- **La pèrdua de competències de gestió del territori municipal,** que passaria a una Direcció General del Departament d'Acció Climàtica, o a un Consorci supramunicipal, que governarà l'àmbit del Pla Especial. Cal tenir en compte que la petició activa un procés emparat per la Llei d'espais agraris que habilita al Departament d'Acció Climàtica ha establir un Parc Agrari, o figura similar, fins i tot amb l'oposició dels Ajuntaments inclosos en el seu àmbit i que no en vulguin ser partícips.
- **Projectes d'infraestructures viàries, ferroviàries i energètiques** que, suposadament, es pretenen aturar, **queden fora** de l'abast del Pla Especial, donat que són de competència estatal. Exclusió derivada de la Resolució EXI/7/2020 de la Comissió Bilateral Generalitat-Estat en relació a la Llei 3/2019, dels espais agraris.
- **No s'ha esposat, ni debatut, quins avantatges pot tenir aquest projecte per al sector productor ni per a la propietat.** Únicament constatem que, sense cap contrapartida, comportarà una devaluació del valor patrimonial de les vinyes i propietats. Un fet especialment rellevant si es projecten noves

expropiacions al territori que el Pla Especial no pot aturar.

- **Tampoc es té coneixement dels elements bàsics del projecte** tals com: territori efectivament afectat per la nova planificació, governança, finançament, anàlisi cost-benefici e impacte econòmic esperat. Punts, tots ells, que trobem fonamentals a l'hora de plantejar seriosament un projecte d'aquestes característiques i que de cap manera es poden deixar per a fases posteriors.

Per la nostra experiència hem constatat que un Pla Especial Agrari, pot derivar a incloure una protecció ambiental, afegint-s'hi més limitacions que no pertorquen. Un fet singularment preocupant atès comportaria que moltes de les competències serien assumides per l'Agència de la Natura, perdent la major part de les atribucions dels Ajuntaments i de les Entitats formants de l'ens gestor.

L'Institut Agrícola té la voluntat i mandat de treballar en benefici del sector rural i de les empreses agràries i agroalimentàries del Penedès, i de Catalunya en general. Però creiem que aquesta iniciativa té més ombres que llums. I més quan tenim precedents de Parcs Agraris al nostre país —Baix Llobregat, Maresme, Vallès— que no han servit per a promocionar i relançar el sector, sinó tot el contrari: restringir l'activitat agrària, limitar la seva modernització o adaptació als mercats, no afavorir el canvi generacional, etcètera.

Per tot plegat, estem disposats a col·laborar en bé del sector agrari i agroalimentari, però sempre dins un marc regulador positiu, engrescador i dinàmic. Situació que en el plantejament que s'ofereix hi és mancat. Conseqüentment, entenem que aquest projecte, ara com ara, no hauria de continuar.

Aigualltat

nom (fem.)

1. Dret dels **col·lectius vulnerables** a acollir-se a la tarifa social del cànon de l'aigua per reduir la seva factura.

Tarifa social del cànon de l'aigua

100% de bonificació si no superes els 9 metres cúbics d'aigua al mes.

50% si superes els 9 metres cúbics d'aigua al mes.

Bonificació aplicada sobre el cànon de l'aigua, un impost que representa el 30% de la factura de l'aigua.

Sol·licita la tarifa social del cànon de l'aigua al **012** o a la web **aca.gencat.cat**

 Generalitat de Catalunya

La seguretat alimentària torna al menú dels líders de la UE amb un sabor global

Amb compromisos i iniciatives globals que s'implementaran en els propers anys, les cimeres consecutives de l'OTAN i el Consell Europeu han marcat el retorn de la producció d'aliments com a eina d'assistència humanitària i d'estabilització geopolítica.

Tot i que potser no són temes que normalment s'esperaria veure al menú d'una cimera de la UE, a la llum de la guerra d'Ucraïna, l'agricultura i l'alimentació han adquirit un estatus cada cop més estratègic a la UE.

"Ucraïna i Rússia representen en conjunt un terç de les exportacions mundials de blat. Per tant, hem d'evitar una crisi alimentària mundial i hem d'actuar ara", va dir la presidenta de la Comissió Europea, **Ursula von der Leyen**, en una roda de premsa després del Consell Europeu del 24 i 25 de març.

Va anunciar que els països de la UE aportaran 4.500 milions d'euros fins al 2024 per ajudar les regions més afectades per la inseguretat alimentària, així com mesures de suport a l'agricultura a Ucraïna.

Els líders de la UE també van convidar la Comissió, en coordinació amb socis internacionals, a prioritzar el treball sobre seguretat alimentària global i l'assequibilitat.

"Aquest treball multilateral hauria de garantir el funcionament eficient dels mercats i fomentar la producció local per reduir el risc d'inseguretat alimentària. S'ha de preservar la integritat de les cadenes de subministrament d'aliments", diuen les conclusions de la cimera.

Aquest renovat interès se centra actualment més en els aspectes de disponibilitat d'aliments a nivell mundial que en la mitigació dels preus dels aliments a la UE, ja que la inflació rècord dels aliments encara no ha arribat als consumidors europeus.

No obstant això, les experiències recents de compra conjunta de gas i la revolucionària NextGenerationEU per donar suport a la recuperació econòmica després

del COVID-19 mostren que, si l'assequibilitat dels aliments es deteriora, hi ha la possibilitat d'una resposta comuna per fer front a l'augment dels preus.

Al marge de la cimera de la UE, un diplomàtic de la UE va dir a EURACTIV que el ventall d'inversions que es podrien finançar amb un esforç comú s'ha obert considerablement en cas de futures crisis.

Les converses dels EUA i la iniciativa francesa FARM

Els augments de preus i les interrupcions en el subministrament d'aliments després de la guerra d'Ucraïna es van discutir a la reunió que von der Leyen va mantenir amb el president nord-americà **Joe Biden**.

"Estem profundament preocupats per com la guerra de Putin a Ucraïna ha causat grans interrupcions a les cadenes internacionals de subministrament d'aliments i a l'agricultura, i l'amenaça que suposa per a la seguretat alimentària mundial", van dir en un comunicat conjunt publicat després de la reunió.

La UE i els Estats Units, que ja són dos dels principals proveïdors d'ajuda humanitària i nutricional a nivell mundial, es van comprometre a redoblar els seus esforços combinats per augmentar la seguretat alimentària mundial i proporcionar ajuda alimentària directa, quan estigui justificat, als seus socis a tot el món.

Aquest sentiment d'associació renovat entre els aliats atlàntics arriba després de les tensions entre la Comissió Europea i l'administració dels EUA causades per les profundes implicacions de l'impuls de la UE a la sostenibilitat a l'agricultura.

Els Estats Units aportaran més d'11.000 milions de dòlars (10.000 milions d'euros) durant els propers cinc anys per fer front a les amenaces a la seguretat alimentària i la nutrició a tot el món, mentre que la UE es comprometrà com a mínim a 2,5 milions d'euros per a la cooperació internacional relacionada amb la nutrició per al període 2021-2024.

El president francès, **Emmanuel Macron**, va anunciar una nova iniciativa solidària per mitigar la propera crisi alimentària en una roda de premsa després de la cimera de l'OTAN, el 24 de març, i després de converses amb el president de la Unió Africana, **Macky Sall**.

Va dir que la iniciativa, anomenada **FARM** (*Food & Agriculture Resilience Mission* - Missió de Resiliència de l'Alimentació i l'Agricultura), serà similar a la iniciativa ACT-A liderada per l'Organització Mundial de la Salut (OMS) en resposta a la crisi de la COVID-19.

Macron va exposar els dos pilars d'aquesta iniciativa FARM. En primer lloc, es tractarà de desenvolupar un pla d'emmagatzematge d'emergència en cas de crisi, aconseguir un compromís multilateral i un seguiment transparent de les barreres al comerç de productes agrícoles.

Això anirà seguit d'un augment temporal dels objectius de producció, un mecanisme d'assignació de volums i una major inversió en cadenes de producció sostenibles.

"Hem d'assumir la responsabilitat de produir més", va dir Macron, insistint que això es farà "respectant els nostres estàndards i normes".

Els líders de la UE van donar el seu vist i plau al FARM en una addició d'última hora al capítol agroalimentari de la conclusió del Consell Europeu, que diu que donar suport a la seguretat alimentària i l'agricultura a Ucraïna i als tercers països més exposats serà l'objectiu principal de la iniciativa.

El primer ministre italià, **Mario Draghi**, també ha pujat al tren de la seguretat alimentària, assenyalant que assegurar el subministrament d'aliments de la UE s'ha convertit en crucial en la situació actual.

"A la cimera de l'OTAN es va parlar de seguretat energètica i de seguretat alimentària, i en ambdós casos, la resposta va ser: diversificació", va dir a la premsa abans de la cimera de la UE.

Aquesta setmana, el comissari d'Agricultura de la UE, **Janusz Wojciechowski**, ha destacat la nova importància del sector, que ha col·locat el sector al costat de l'energia.

"L'agricultura s'ha convertit en una política de seguretat crucial", va dir el comissari, que va advertir que "Rússia ha sortit del joc internacional i això té conseqüències que hem de tenir en compte".

Aquest reconeixement creixent del sector es reflecteix a les últimes conclusions del Consell, que van subratllar la necessitat de prioritzar el treball sobre la seguretat alimentària global i l'assequibilitat, en particular donant suport a la seguretat alimentària i l'agricultura a Ucraïna i als tercers països més vulnerables i exposats.

Els líders de la UE van demanar a la Comissió que avanci en la seva comunicació sobre l'augment dels preus dels aliments i la seguretat alimentària mundial. La comunicació, publicada el 23 de març, estableix mesures a curt termini per salvaguardar la seguretat alimentària mundial i donar suport als agricultors i consumidors de la UE.

Gramona

100 anys forjant el camí

Gramona compleix un segle com a celler elaborador de vins escumosos, a més del seu 140 aniversari com a família de cellerers i viticultors.

Gramona és part de la cultura empresarial, cosa que requereix anys, i que es va traslladant d'una generació a una altra com una manera d'entendre la vida i que s'ha de salvaguardar com a part del patrimoni cultural de la societat, ja que en depenen la prosperitat, el progrés econòmic i el benestar social. La continuïtat generacional, com a objectiu estratègic, basada en el desig conjunt de fundadors i successors de mantenir la propietat i la gestió empresarial a les mans de generacions és el que dota l'empresa d'un caràcter veritablement únic i exitós.

Els valors de Gramona són la conseqüència de la gestió d'un patrimoni propi, amb un objectiu últim que és el llegat i sempre amb la dimensió humana i del terrer com a elements d'unió. Com a bons amants de la terra i de l'artesania, han anat forjant el camí apostant sempre per la major qualitat en cada un dels passos de l'elaboració dels seus vins.

SIS GENERACIONS DE VITICULTORS I CELLERERS

Els membres de la família Batlle van començar a treballar com a viticultors al Penedès a mitjans del s.XIX. Uns anys més tard, el 1881, la família va construir el seu propi celler, el Celler Batlle (que avui dona nom a un dels seus vins escumosos més preuats, homenatjant aquesta part de la família), i va començar a embotellar el seu propi vi. El 1921, la tercera generació, liderada per Pilar Batlle, que es va casar amb Bartomeu Gramona, de família propietària de tavernes a Barcelona i impulsors de la revista La Vid Catalana, pionera en el món de les capçaleres enològiques en aquell moment, va construir les caves on, a dia d'avui, continuen descansant durant anys les ampolles d'escumós de la casa. Els seus fills, a més de seguir amb el negoci familiar, van ser pioners en l'aposta per la llarga criança d'aquests vins.

La cinquena generació, formada pels cosins **Jaume i Xavier**, segueix al capdavant de la casa, fomentant el respecte per l'entorn, des del treball a la terra, fins a l'elaboració al celler.

La sisena generació, amb **Roc i Leonard** Gramona, continuen amb el llegat familiar explorant noves formes d'expressar el terrer, sempre creixent i enriquint-se de la seva història.

Xavier, Jaume, Roc i Leonard
Gramona, cinquena i sisena
generació respectivament

Compartim un extret de les paraules que en Pitu Roca, del Celler de Can Roca, va dedicar a la família Gramona, en l'acte al Palau de la Música en commemoració del centenari de l'empresa. El seu missatge dibuixa de manera encertada el camí fet, els valors de l'empresa i la importància del relleu generacional

A Catalunya en sentim orgull del camí que encén GRAMONA cap a una història daurada. Indeturable, engrescadora, alligonadora. GRAMONA és el plec de pensaments d'una família en els seus primers cent anys.

Avui celebrem el centenari i la consolidació de l'impuls familiar de la sisena generació. S'ha abonat el camp del coneixement, del llegat i del present efervescent.

Cada generació millora l'anterior. Cada canvi generacional es un ball d'emocions que cal treballar. A Gramona, s'ha conreat el món de les emocions, les bones i les no tant bones, com a totes les relacions personals, familiars, empresarials, tots tenim un camp per abonar de bonat, de comprensió, de generositat, d'empatia, d'amor.

S'han superat males collites, malalties a la vinya, sotracos duríssims de la vida i petiteses que poden ser feixugues de païr si no hi ha la força de les intencions. Gramona es prepara per un canvi generacional d'una manera modèlica. Protocol familiar, manual de bones pràctiques, predisposició, ma estesa, acceptació del canvi d'energies i maduresa de l'ego. Madurant pausadament la criaça de les emocions, destil·lant els sentiments, reposant amb el valor de les mares, com la Dolors, que sempre condicions.

A Gramona, es va cap el camí de la transparència i la sostenibilitat. La consciència ecològica, la traçabilitat auditable. La coherència amb un terror i un aire espurnejant, entusiasme que cal lloar, recolzar, admirar. Cordialitat, prudència, respecte, empatia, escolta, disrupció, superació; són els atributs per sembrar el futur.

En un canvi de transmissió, cal un acte de generositat per dues bandes. Posar-se en el lloc de l'altre. Comprendre que tots tenim talent i que el talent es conrea en la calma, no en la tempesta.

Acceptació. Estimació. Bonat. A l'empresa familiar ningú triomfa sense esforç. A l'empresa familiar, cal saber que l'ego es necessari, de fet tots el tenim, però cal la maduresa de l'ego. Gestionar els conflictes. Perdonar, però

sobretot a nosaltres mateixos. S'ha entès la sostenibilitat emocional.

Cal ser, en la societat, en la família, en la empresa, fort en el treball de les relacions emocionals. Cal ser compassius i positius. Posar-nos en la pell dels altres, donar-nos-en conte de que som membres d'una mateixa família. En 100 anys hi ha un pòsit de vides, d'absències, de pèrdues, de melancolia i el dolor de la nostàlgia i també la complaença i la joia de viure.

La família Gramona, artesana del temps, artesans de la vida. Elaborant per persistir en la fortalesa de la vida embotellada.

Gramona es G de Generositat, de Generacions, G de Guardians, G de Germinar la vida a la terra, G de goig de fer cent anys. G de gesta.

El 2018 s'inicia d'alguna manera la gesta del canvi generacional. Podant amb respecte a les generacions anteriors com si fossin ceps. Amb el sentiment de la nova saba, d'un nou cicle de ric porvenir, reconduint la vida de l'empresa, fluint la vida més animada, més fonda, més viva, més connectada amb la consciència.

Paisatge interior de l'espiritualitat i el paisatge exterior de la sostenibilitat estan intrínsecament vinculats. La cura de l'ànima d'una marca com Gramona es també cura del planeta.

El repte del segle XXI que enfronta a la humanitat es recuperar la humilitat i reconectar amb la natura, a Gramona han fet els deures de la sostenibilitat natural. Cuidar la natura es un imperatiu moral, imperial, des de fa lustres a Gramona.

Gramona és natura i cultura expansiva per celebrar la vida. Gramona es un forma de vida local, autosuficient, ecològica, espiritual, senzilla, elegant.

Valors que il·luminen la festivitat de 100 anys

L'INSTITUT AGRÍCOLA

CATALÀ DE SANT ISIDRE

*Associació d'Empresaris Agraris
des de 1851*

institutagricola.org
xarxanatura2000.com
ladrecera.com